

Äldermannämnder har man kommit.
Vid äldermannsamlingen vid Mårsees
samlas medlemmarna i sockensugare
och dricker upp tre liter konjak.

Äldermannsamlingen går efter samm-
menrättning och beskjutes åpen af
änkor och äldre. Det är en
bröde på Mårsees sammen, som är
äldermann.

Pisillare, vågvalmare och höre
strända.

Byn har en allmänning - mark-
nadsplatsen förut galgetacke-där
aprätningar gjordes af skapen åren
på 1850-talet. (Se vidare sid. 3!).

Samlingar hölls i sockensugare,
och då det gällde samling bläse

äldermannen i en lång, rak bops-
partur. Sedmera såde han i våg
order som gingo från gård till
gård.

Enkeltstora af allmänningen
delar upp på åkrarna efter man-
dal.

Röfveredskap, skjuts- och pigge-
spjåar oändliga.

I bops lada som följer älder-
mannens finns en del relativt re-
na handlingar — bokbinder, äl-
dermannarådeshäften, anbudningspro-
tokoll för allmänningssamfundet, sam-
lingsprotokoll, handlingar rörande
skiffen och delningar.

4309

Uppom gamla marknadsplassen
 öfver byalaget två hus och en
 grusväg — Norra och Södra der-
 laget och Norra Grusvägen. Det
 är marknadsplassen.

3

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

3

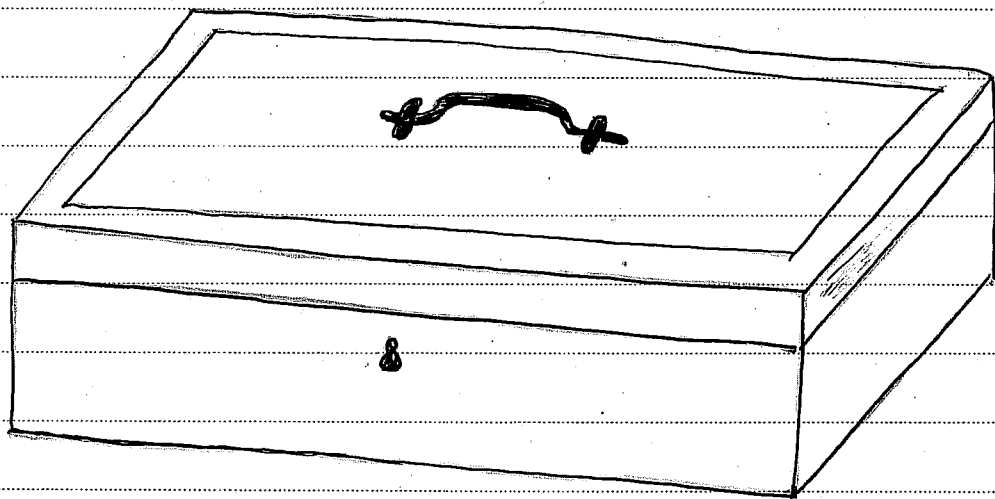
4309

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

trusslås typ låda är en enkel järn-
låda, försedd med fjärrsk, bismad,
med rickade lås, lås. Lådan är
fäst med järnspeil. Lådan är rela-
tivt ny.

Längd 40 cm; bredd 28,5 cm; höjd 14 cm.
Säkring dockspärr

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:

Manne

Upptecknat av:

[Handwritten signature]

Härad:

Ömbo

Adress:

Socken:

Kulla - Nöbbelöv

Berättat av:

x

By:

Nöbbelöv 1934

Uppteckningsår:

Född år

i

Uppteckningen rör

Böjalslaget i Nöbbelövs by.

x 80-åriga lundens trolskarna, som varit i byn i nära 100 år. Den är född i Dagoberg, och det kan vara möjligt att vissa uppgifter är att hänföra till denna by - exempelvis uppgifter om ättmanens uppgifter.

5a.

Nam bytte ålderarna som efteråtsten (?)
 och repeller gick efter nummerord-
 ning. Vid ålderamötet samman-
 man hos den afstämde, som bjöd
 på prästvin, rombrädd och korv,
 som hölls ut lågpriser.

Även möter och åldringar var
 ålderstäm.

Sammanställning skedd genom
 order men tidigare blädder ålder-
 massen i en bok. Det var en
 lång rak bokpraktis.

Samlingarna hölls hos ålder-
 massen.

En byråda har skrivits, men
 har den varit vägen ut man inte

ACC. N:R. 4309

Landskap: Skåne

Härad: Ömared

Socken: Korsvårdinge

By: Grä

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Peter Nilsson

Adress: _____

Berättat av: X

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6a.

Uppteckningen rör Byggnaden och dess in-
vänd tillstånd af Ola Johansson och
Jon Peter Nilsson, båda 80-åringar
och födda i byn.

Ombytte af ældermann skedte ved
Mårwedstads, och ældermannsspelet
gick raskt om. Vid ombyttet var det
gilla hos den yngre ældermannen,
där det bjöds pepparbröd, jävle
soppor med blimp, gäster, risbräda
och gränsbräda och kaffe. Man
drack romskud och röke pipor och
spelade kort, mest kille. En mat-
ten gick man ej till den nye ælde-
mannen. Vid 12-tiden på natten
brändes gillet vara slut.

Någon ersättning för sitt arbete
hade ældermannen inte.

Även andra och äldre var
äldermann.

Man skrev upp med att ha

äldermann för en föreläsning i redan.
Den värdige riksdagsmannen Tor
Wänner i Trä iprade myket för
att äldermannsinstruktionen skulle
bevaras i byn.

Vissare, värdare eller bättre
kunde minn meddelare ej berättat om.
Byggnaden äger förvarande en gran-
lag.

Samlingens plats utvid.

Vid sammankomningen användes
för af äldermannen en Propaganda,
som var lång och rak. Sehermera
sade han ut ordet som befröda-
des från gärd till gärd.

En lista med handlingar i
sakens för i byn. Den var grunda-

4309

Kännslan var försett med signatur.
Den var icke en half m. lång.

När låda och bär var försatta
eller om de äro försatta kunde
mina meddelare icke lämna några
uppläsningar.

8

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Per Olof Bergström
Bergström

Härad:

Önsjö

Adress:

Socken:

Nås

Berättat av:

BY:

Gernummarps

Uppteckningsår:

1934

Född år

i

Uppteckningen rör

Bergslagen i Gernummarps by.

9a.

4309

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ärdarna i Gernandropes by ha
sammanlagits till en enda gård.
Därjämte förbrunnna två några gåse-
hus, allt beläget under Torsboås.
Engin från denna upptäckningar var
bepröfvad.

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland

Härad: Bohuslän

Socken: Näs

BY: Gullarps

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: P. J. J. J. J.

Adress: Bohuslän

Berättat av: P. J. J. J. J.

Född år 1868 i Gullarps

Uppteckningen rör

Bohuslän i Gullarps by.

10a

Älderman har man ännu varit,
men han har ingenting att göra
annat än att bjuda på gille i
äldermans bys. Detta sker nu vid
jule, men förut var det alltid den
1 maj.

Äldermannsbyen videntlärar från
gravene till gravene.

Äldre älskar och älskningar äro-
la bestrida äldermannsbyen.

Dä byer hade samfällig besemman
hade man till.

Byggnaderna tiller hos älder-
mannen.

En rad, lång byggnad har funnits
i en by.

Byggnaderna, byggnaderna etc. munda.

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland

Härad: Ongejö

Socken: Näs

BY: Näs

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Bengt Lagerström

Adress:

Berättat av: X

Född år i

Uppteckningen rör

x Sid. 1-2

Byggnaden i Näs by.
Uppgifter hämmade af brukaren
Nils Olsson, född i byn år 1850

" 2 Handlingar i bys lada.

" 3 Utdrag ur äldremanntalröster
per för tiden 25/3 1882-25/3 1883.

" 4 Bys lada.

11a

Älderman kan man ännu se. Embrye
af älderman ser den 1 maj. (jfr
äldermannensskaperna sid. 2). Vid
embryet samlades alla äbrarna vid
bänkarna på eftermiddagen och den af-
gäende äldermannen, som bjöd på
besten, kaffegår, romschugg, smör, bröd
och var samt bruna brödet och fläsk och
ägg.

Äldermannensskapen går från grasse
till grasse, och äbrarna ämbra och äld-
ringar på bestrida ämbret.

Förställning af äldermannen kan
äke förberedas.

Är förberedas: Högård upplåt
bestrida på en fjärd i Skö - del
var 60 Högård - Högård byamännena

hörde. Varje bröde släppte då sex brö-
den på betet.

Byn har ingen gemensam mark.

Vid sammanträdning har äldre-
mannen utfärdat ordre som sålles
från gård till gård.

Byn läsa följer äldermannen. I
dessa läsa följas en ringa an-
tal rensida handlingar införskaffat-
ligen. Vårstavar och äldreavvaka-
Kontroller. Enligt dessa rättskräpser
byns äldermän den 25 mars år
1882, 1885, 1890, 1892. Varje denna bit-
junta upprepats var den vanliga
under äldre tid.

4309

13

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Utdrag ur Näs bys äldermannsstämman -
Märket 25 mars 1882 - 25 mars 1883:

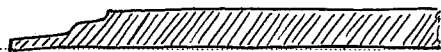
25/3	Besatt Hören i församlingar	1 Mk.
1/6	" " af Näs löse	10 "
1/7	" " " " "	15 "
1/7	" " för församling	
	i afsende på Repetitioner	1 "
1 aug.	Besatt Hören af Näs löse	15 "
1 sept.	" " " " "	15 "
17 sept.	" " " " "	55 "

4309

Nåå bys lida är en enkel spjeshåla
 af Oliveng, af järn, målad i grönt blått,
 brönn rindade. Botten är fäst ut-
 sprungligen med trädubbar men där
 dessa fallit ut har man användt
 järnspeis.

Längd 41.5 cm; Bredd 29 cm; Höjd 15 cm.

Seckpröjil

14
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

4

ACC. N:R. **4309**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Peter Vagnberg*
 Härad: *Öneby* Adress: *Öneby*
 Socken: *Rebo* Berättat av: *X*
BY: *Rebo* Född år *1934* i
 Uppteckningsår: *1934*

Uppteckningen rör *Byggnader i Rebo by.*
Sid. 1-2 Uppgifter tillkomna af Anders Hans-
son, som bytt till rebo 1897.
" 2 Hantverkar i bys lada.
" 3-5 Byggnader.
" 6-8 Byggnader från 1811.

15a

Namn har ännu varit äldre. Pappet
skrev den 1 maj. Namn rändas vil fem-
tiden på eftermiddagen hos den affä-
rende, dricker kaffet, gör upp på-
brevskaper, får en vanlig måltid, dricker
toddy, röker tobak (får en kopsästa
långpipare) och spelar kort, mest brett.

Äldermannskapet går från num-
mer till nummer. Bättre och äldre
är ej befriade.

Äldermannen ångst för ingens
ersättning, men får han en sum-
ma penningar till gillet.

Papp har gemensamt de grunder.
men upprättade.

En lång och kopsästa har
funnits där. Under senare tid.

använda äldre be-
männen medelst order, som gäld
från gäld till gäld.

Men äldre be-
männen i hvarje församling en del
huvudlingar — avseende på för-
gruslagen, landbrukshuvudlingar,
brukare, "Redovisningsbok för N.
Redöps Byggen" etc. beordring från
1811.

Restlöps bryt länna är af järn, försedd
med skjuvlock, tvärsen tvärbåda,
botten fäst med tvärbåda, järn-
beslag i hörnen. Lännan är två-
målad. På locket står: "Restlöp
den 23. Febr. 1833". På sidorna:

(I) O O S

N L H

(II) O L S S På S

A E S P B S

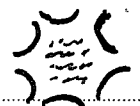
(III) L J S

M P S

(IV) Jö H S O H S

P Th S L P S

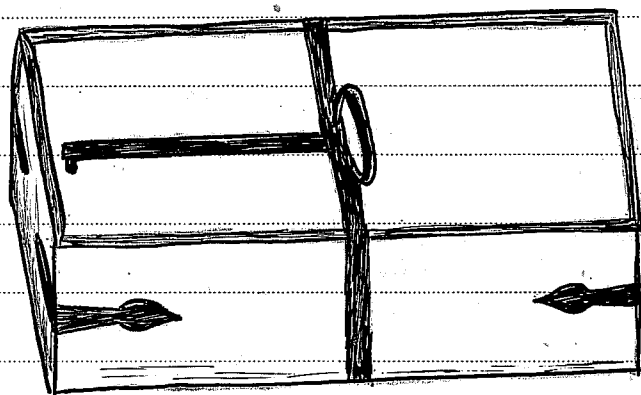
Restlöps bryt och rippor är målade
i svart. Kring inskrifningen på

locket finns målning i rött
 lådans längd 46 cm; bredd 29 cm; höjd 16,5 cm.
 Lådan är målningarna är röda. Kring
 lådans mitt ligger ett järnbränd
 locket mitt på locket är för-
 sedt med guldgläns till locket
 bryllups ett järnbränd som ligger
 mot utdragsgapet. I botten
 ända finns en pappe som då
 botten fyller med guldgläns och
 står i locket och med i ett hål
 i lådans gapet. På det kring
 mitten af lådan ligger järn-
 brändt finns ett bryllups.
 Lådan är indelad i två
 stora stora fack.

4309

Sindering

drömspråk

19

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Bestof
arkiv by.

N. o. 4309

20
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Beskrifning af den 1 december 1811 af
enligt samman innehåll som be-
ordning för Sittars af den 30 novem-
ber 1811. Ordningarna slutar:

Norra Bestof den 1ste december 1811.

Jeppe Persson
N: 26

Påhl Persson
N 17

Nils Persson Cla Olsson Sven Persson
N: 23 N 9 N 15

Ola Larsson Hans Olsson Ola Persson
N: 9 N 22

Åke Persson Hans Jönsson
N: 18 N: 21

Karl LIS Jönsson Nils Persson Ola Persson
N: 17 N 17 N: 16

4309

Jöns Nilsson NMS
N: 30 N: 15

21
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Som den i andra Sidan nämnde Repre-
sentation är tillfreds att förklara, hvar
vi nuvarande äro inom Norra Röstens
Republik, den sammanträdde till fram-
tida försväres, som försväres med
våra egenhändige Namns underskrifter,
Röst den 1: Maj 1871.

Anders Jönsson
N: 9

Per-Olof Petersen
N: 22

Sven Petersen
N: 16 Röst

tesa Hansen
N: 27

Jöns Petersen
N: 18

Anders Persson

N° 17.

Påhl Persson

N° 30

Meklarsson

N° 15

O Krook

N° 17 och 23

Jöns Svensson

N° 9

Jöns Mikkelsson

N° 15.

Jöns Persson

N° 22

Påhl Persson

N° 17

Per Persson

N° 21

Per Bengtsson

N° 26

dass Nilsson

N° 23

Måns Persson

Måns Persson

N° 9

Nils Persson

N° 30

Per Bengtsson

N° 16

Eren Svensson

N° 23

Per Nilsson

N° 18

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Perp. Jönsson

Härad: Ömårn

Adress: Lund

Socken: Skårup

Berättat av: X

BY: Skråp

Uppteckningsår: 1934

Född år i

23a

Uppteckningen rör

* Sid. 1-2

Bygelaget i Skårups by.
Uppgifter lämnade af Ola
Persson c:a 80 år gammal, född i
byen, och Olof Persson som varit
här i bygelaget är.

" 2

Karaktistiska i bys lida.

" 3

Bys lida

" 4-5

"Beredning" från år 1835

" 6-13

Bygelaget från år 1811.

4309

23
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Äldermannsbygget spelades den 1 maj. Man
samlades hos affrände äldermännen, som
gjorde gille, och sedan gick man
till den tillräckande med ladan, och
så drack man brödy.

Äldermannsbygget gick från ställe
till ställe.

Äldermännen hade insett att de
fick en äldre generation yngre besöka
äldermannsbygget.

Man slutade upp med att ha
äldermannsbygget år 1931.

Byn har ingen allmänning
Samlingsbygget alltid hos
äldermännen.

En lång rad byggnader för-
rades i ett hus i bys lada. Däremot

4309

är församlingen. Under senare tid
upplöste äldermannen till samling
order, som gick från gäst till gäst.
Börstestapel, skåp- och bords-
kåp- och ständer

I bys lämnat ett mindre antal
samlningar från relativt sen tid
— skiffersamlningar, perserier från
samlningar och äldermanssamlingar
per samt bjudade byråsamlningar

24
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

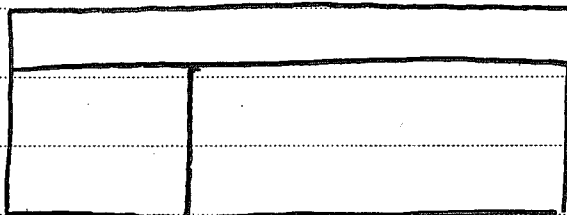
4309

Sittar på bryllupen är en enkel bänk
af järn, omklädd med rindade bänkar
eller trupper i järn, försedd med lins.
Botten fäst med träbultar.

Längd 58 cm.

Bredd 35 "

Höjd 19.5 " - 24 cm.

25

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Perst
Sabbatsky.

N. O.

4809

26
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Emellan oss underskrifad och frägnande
föreskrifvelse bekräftar att vår skatt-
stensgränssättning skall stäje och veder
är utgifte så mycket som en för-
sömt att soga och laga våra Eld-
ständer i gott stånd. Eller utskäpser
gränssättaren att platta 16 sk. Banco.

Skulle Någon försöka att bringa sina
sinn till den och budast eller di
jike hafver den bestämmt herra vår
ordningsmän skall emellan så mycket
den försöklig frägnande Till. 12. sk.
Banco och emellan Wärdshälla att de
höra ringade men ordningsmännen
är. Wärdshälla som försättes med
våra egenhändiga Namns underskrift.

4309

Skrifvs den 1. maj: 1835. —
 å samtliga byens vägnar

27
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

5

Jens Andersson Ola Svensson Christen Svensson

Anders Svensson Per Andersson

Nils Persson Lars --- son

Andersson Anna Peters Dotter Peter Nilsson

--- Persson Anders Persson

Nils Nilsson Nils Eriksson Erik Svensson

Per Olsson Per Olsson Nilsen Nilsson,

Nº 4

the Larsen,

Best. 1.
Sittbarns by.

5 0
4309

28
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Sedan Emmeriket blev i Sveriges hand
flere länshandare förordnade när några
samlingar har skett vara med till-
vare i Ryslaget, det har mestadels
blifvit att en del handare personligt
helt samlingssättet till den gamla
tiden, en del inder inflyttat sig för
en eller två hundra till huf-
ver, och äro några hufver alldeles
borta, alltså handare vi understryke
flere i många och gode förhållanden.
—

1ma Skall det vara en samling i hela
Ryslaget så vill för de utvalde som
de förordnande att en till skall va-
ra förman eller hufver som äro

som jager sin bröjare den 1 Maj.
Några är och sedan efter undersök på
nämnde dat besvar är.

2de Åldersmannen skall jagra hos
sig en Byen tillhörig skida med
deruti förvarade handlingar, så att
därpå ej något försäres, dess som af-
träder församlingens och skall
buda alla Åraren när han kom-
mar den tillkommande tid på det
att de skall se tillad som däruti
är. —

3de Åldersmannen värder det något
när samling skall ske, i god tid buda
sina grannar tillad sammankölet

skall vara som, och Kristestätt ut-
satta vil berad på på dagen mör-
kas skall. —

4te När Högdomsorden bejurer bekrä-
2de sigse grannar och tilläggst bekrä-
de skall bekrä, man från Hans till
dessa det bekräver till den som till-
deromorden bekrä sagt att det skall
stadfäst, förordnas detta af Hög-
domsorden eller några annan och
innet till bekrä bekrätt på från
sig, och utgåda bekrä samtlingens
skall vara som och tilläggst mör de
skall vara på sig till bekrä 12 och.
Bancor.

5te Kvarje för skall ej till infinnas sig
vill möter om man insett är sjuk
eller kapten något dagligt förfall,
då om sådant förfall sjukens skall
man tillvika låta sitt vesa bud
vill möteplanen därmed understå
tilldermanen och värde då nöjd
med huru som af tilldermanen
och de andre påläggas.

6te Sjukens något från samlingen
som insett kapten sådant förfall
som förut nemt är pligge derför
re 12 sk. och berömmen något in-
set vill påsätta vid pligge
6 sk.

7ma Om några under påträdde sam-
ling mot Hederbornen, några Gran-
ne eller andra Hederborns väpnade Per-
soner isärslussera Går, Präta, Svär-
dren eller annat försvärsligt vapen.
Sådan med red eller gering pligge
därpå genast 24 sk Böcker.

8va Innan Bygelaget avslutas som alltid
för och då ärendet är avslutadt red
då några därom tillfällen. Den skall
vara pliglig som till Böcker i an-
ledning härav är förskuten genast be-
tala; hvilka Böcker Hederbornen
försvärar och till nyttigt användas
till Bygelagets försvärar användas och
redsvärar.

Salvanda som försäljningarna vi ses
alla månde och skall till alla delar
högsta efterlystheten tillkomma vi med
våra egenskapsiga Namns och Namn-
mer. Undersökande försäljning
Skrifves den 30 November 1811.

Christen Svensson på No 2 Erik Svensson
No 1

No 1 Hans Petersson ASS Anders Jönsson

No 3 Peter Hansson Hans Petersson

No 4 Anders Jönsson Hans Nilsson

Nils Jönsson LPS Peter PAS Nilsson

Ola Pålsson Nils Pålsson n 3

Anders Jönsson No 3 Per Næsson

Jöns Pålsson Pär Pålsson

Nils NBS Bengtsson Per Petersson

Kåren Bengtsson Nils Olsson

Nils Jönsson Hans Petersson Jöns Næsson

BIS Lars Rasmussen Anders Jönsson

Anders Jönsson Nils Sjöström

Jöns Hansson Lars Petersson

4309

35

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Peter Nilsson Jöns Petersson

Olla Svensson Nils Hägerstrand

Nils Petersson Jöns Andersson

Peter Andersson Jöns Eriksson

Åke Larsson Nilsen Nilsson

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Värmland
Härad: Örebro
Socken: Rebo
BY: Årarp
Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Per Eriksson
Adress: Årarp
Berättat av: X
Född år i

36a

Uppteckningen rör Börsalaget i Årarpes by.
Sida 1-2 Uppgifter lämnade af Hans Örens-
son, 41 år gammal, född i byen.
" 2 Handlingar i bys läda.
" 3 Bys läda.
" 4-17 Reptering från 1766.
" 18-19 Ordet från år 1921.

Älderman har man ännu varit. Omby-
te sker nu som före den 1 maj, då
man har gille. För var det först
gille hos den yngre äldermannen
och sedan hos den äldre. Nu-
mera gör den yngre gillet.

Äldermannskapet gör omkring
på alla hemmansägare i byn, ärova
på kyrkor och äldringar, påas ställe
sitt ställe.

Ervänning af äldermannen har ej
förbunnit

Byn har varit en allmänning,
som arrenderas ut (1934 för 120:00 kr)
och arrendermannen delas upp mel-
lan äroarna. Vid äldermannskapet
en lång, och kyrkostyrelse har

Samvits. Under senare tid uppräsa-
de äldermannen order som bepröva-
des från ställe till ställe.

Rättsordningar, skjuts- och bygge-
klubb- etc. ordnade.

I bys böda som följer äldermann-
nen förvaras en del handlingar
hufvudsakligen från 1800- och 1900-
talen — äldermannarådets och
svittens, parochs från samlingar,
order och den i afskrift bepröade
beprövningen från år 1766.

4309

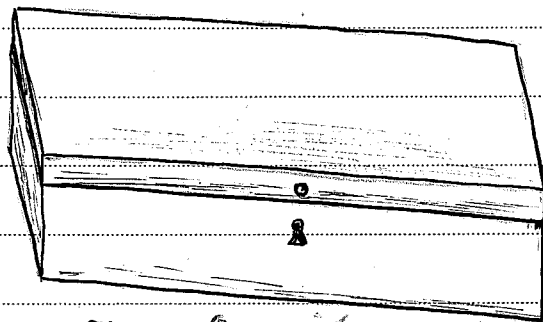
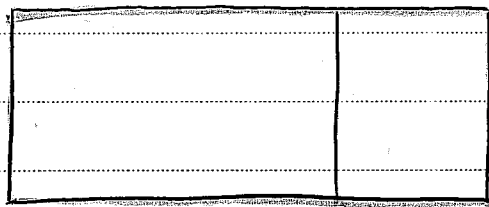
38
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Årarpas bys låda, en enkel låda af fur,
försedd med fjädrar, utvändiga försedd
med björk. Lådan är försedd med
lås. Hållaren är rindad. Botten är
fäst med järnspik. Färet är träigt.
Lådan är relativt ny.⁺

djup 37.5 cm; bredd 20.5 cm; höjd 11 cm.

På lockets insida står skrifvet med
Björns: Frjädigad Ulf Träskelarens
S. Svafv N° 3 Sver. Olov.
Lådan är delad i två fack.

⁺ En äldre låda ersattes i 1766 års byggnad.

Regeringen.
Förklarad af underskrifte af en af
Kungens Råd Malmström till Omsör
Härad och Rådij Socken d. 29 Maji.
1766 i följande punkter membr^m:

1ma: Enär äldermannen genom bud o-
der borre sammankallar Regeringen,
och hanne äro vilja stax insätta sig
på de utatta samfundslagen och han
hemma och utan laga hinder äro, at
afstöra, hvad af äldermannen försärligt
hijper. Framman det någon bör
försä gånge et. 2ma: och det af-
hare bör för hvarje gång dubbel, och
skulle någon vid sammankomsten öf-
verfalla äldermannen eller någon af

Grammarsce eller uttrycka i eder och svar-
domar för 1 daniel Sms, efter som
bestemt är till.

2de: Alla barnen och gärdsgårdar samt
hakar stora hållas i fullständigt
godt stånd, och mestadels förskottas, hvar-
som helst och väder af samvet: De-
månen hållas skat, och mest som på
sinnes ordigt, och hvaras en vis fö-
relagd till vid 1. 1. Sms vider för
hvarje samur, i stånd sätjas, för-
sumar mest någon och skat i muller-
tid skada gärdle mest dubbel över.
~~idemannen~~ för och tillse, at ingen
skat förvar, utan at hvar och en håll-
ter gärdsgård efter hvarmans och

slingsfall.

3 ris: at Pygmyännen war och först
skola hålla dikscup och sedan ut
vallet af åkrarne, war någon af
grammarsc rådgifv påminnet wid 8.

S und: wife och the afpops och förskickes
som dikscupens förvarer uti ett från
ständigt hållas wid något och på
gemensamt andras ågre, hvilka hässena
vallet och Merigessens Grammarsc äro
förpliktade attan drögsmåt vallet
gå... wa och utsläppa, försummar det
någon, sedan den tillagd beqvitt plikt
1. 1. för förvarje samu och deatras
dikscupen.

4te: Ingen må vid 16 i Som: wife för-
därpa eller wellampsa den andras
besäide ännar, sedan såden är upskorn-
men annan vill med Creatur eller
redskap.

5^e: Sedan om Hören wintersäden såd-
er är, skola alla fåfären inkomer et
dyggs förstap wärd i ständ och
wärdigen upfördad wärd 1 de: Som
wife.

6te Ingen må om wärdigen sedan såd-
er gädd om jorden sådler eller
andra Creatur upsläpa till bese om
besäide wärdigen eller annan wärd
samuel: Regnerwärdigen i wärdigen wärdigen

4309
se vid 2:1. Samt ville för Sverige
betrakta och öfvere dubbelt.

7me: Så snart tillstånd är skedd alla
föremållens tillstånd och väder uppen-
bär sig i inställning, att emellan åkrarne uppträda och
rätta jämvärde samt för vatten-
förråd anläggas, der som behöfves,
vid beaktat tillfälle åkrarnas
med samtelige grannarne hafva nog
att tillse, samt alla skiften tillräckligt
hållande öfver skingfall och uppen-
bär sig af alla vid vidare an-
svaret tillträdande.

8me: Järnen skänker inpasser skal al-

dermannever i förslagerna med grannar-
ne emär Me Wiija Wiija stå sam-
fälligt ångia, och sågts för utsläpa
med de andre byggnadsen hvaras
och ena skifte med en, och det så
ridligt, at ej någon sker för när
vid 4 %. Sms: wite för hvarje det
föreslutar. Hvarer för alla på en
gång stora begynda stå, at Men ene
ej medbrampar den andras gräs. Står
någon i för hvar in på den andras
ång gifve dubbel tillräpa och des-
slutet plitte 8 %. Sms:

9me: Hvar och en skal wite 1. nr:
Sms: wite samma sitt wäge stycke i
stånd in om ång och på gatan.

Meddela mig, at man det ej någon
svarje medlemmars dag uträkne
skulle dubbel och göra det ändres
frånliga.

10me: Utan samtycke genomföres
utläsning. För inget hinder eller best
främmande till rättsvårdarna, för att
säkerställa att utläggningen gör sig någon
bete 16.1. Små: och ersättnings skadest.
Utläses at hinder för i rättsvårdarna
me, så att den som önskar äger om
det kommer till bet 2.1. Små: för
snycket svarje gång, och bestämde ska-
dest.

11me: Före eller för några brev
insläppas till. Men utläggningen

Uppom Grammarses anordnande vid 16
1. Sats: vide för Många Vredare.

12 do: Om några af Byråmännena skulle
uppfinna något, som vore nödigt
och nödvändigt till Kemnerens eller
Byråns förbättring, skall älderman-
nen grammare sammanträffa och
derom förslåga; vilja de en
bidraga till denna förbättring, gånge
derom, som i projectet af år 1742.
26. §. förmanes om Byråmännena.

13 do: Deräst i allmänt ordre, som
skulle begynnas på en gång, några
af Byråmännena som förmaning
och bevek, at de ej ge genom hand

effertåtandet hafver mindrade, hafver
 Men på julett sitt arbete och gör-
 mit af fullända. men Men någon
 genom men eller vinderas vi för-
 mätte sitt arbete fullborda minse
 på hvars enst skiljig besatning.

14te: Skulle någon vara bered, då
 sammankallandet sker af äldersman-
 nen, för Men samma vil sin
 henderas, göra sig underkänad
 bered på gästvärdaren hvars
 besatit och det samma sig till
 efterberad staden, lika som han va-
 rit och vil sammankallandet må-
 varande.

15te: Julupresterna må bli några i sta-
ga utan grammens bjud, vid 1.

dr^e: Sines wife och hustru den sam-
ma besöks.

16te: att i januari måsten går ut för jor-
den till den stora åter måsten skal
konst Sines vara ringad vid 1.
/ Sines wife.

17te: Ålderdomen med tillagare Pya-
mån skal 2te: gånger var året,
bäst och vär, besiktiga undervisa
i Pogen, och (Möbi?) som är brest-
fällige lära nedvasta och ägaren
bära.

18me: Hurra och en husbröds och av-
svarig för den bästa och legiti-
ma gästgäst och den mest hem-
ma beprövning bepröva.

19me: När den mätte af beprövningen
samtycka eller pålägga något som
lagligt vara kan och till beprö-
vningen, och den ifriga grannar-
ne och samman efterbepröva och
hörsamma.

20: För huruvida för eller som som
fugger för en gästgäst och den på-
skada på året eller ännu bättre $\frac{1}{3}$
1. Sms.

21. Ingen får emottaga främmande
brevur, på gräs och/eller slag och wa-
ra må, gör med någon följande för-
börjelse: Häst 1 dr., färbrevur 24 l.,
får eller Svin 6 l. Smt., och gräs 2 l.
Smt. Skyddet.

22 me: Alla Brev, som man framt är
skulle, utages af äldersmannen och
Borgermännen, hos dem till följande för-
faller är; och mer man vägrar
dem behåla, hafve äldersmannen på
af honom laga parat; läggandes
honom vis till följande, inom hvarken
man mer intressa skal, försammar
man mer, wader samt till den
mättskandande församling, och iqvastet.

Det, sedan förre guldse är; som
ärosvärd. som några med tunga slag
eller rent skulle förspalla dem
som denna nämning förätna
plikt på han efter äldersmannens
och förmyndens gräppande.

23. Hurad förre och wiken, som så-
ledes några utgåre skal äldersman-
nen och förmyndens förre, och för
före förmyndens hälla, förre och
förmyndens vil förre, måndas skal
förre förre; Skolandes och för-
myndens vil förre och förmyndens
förmyndens förmyndens, och för myndens
förre förmyndens förre förmyndens
förre.

4309

52
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Dei med god vilja och samtycke
af oss markerade emellan för-
fallade och med egne händer ut-
delade ordning, såvitt vi
allvårskinnast af höghedstränade
hög och mågvarstigt måt hysen
småfäst och fäststid.

Mais MOS Olov Bengt Malenberg
På PA Mramson. för No 1 i Mramson
O. P. Mramson

O. S. Mramson J. J. J. J.

Ola OA Mramson Ola O. J. J.

? O. Mramson

4309

Order

Ärarna inom Årarpes bysken an-
modas möta hos mynd. Orsaken den
30/11 kl 3 o m för att bestå en an-
ordnande af resterna medel till tillvin-
af bygget i Årarpes bysken från Pet
Olsson till magasinet f. d. samt för
att utse en par personer i den för
besigtning af denna väg; äfven af-
gifva anordnande af byggnadsverken
medallan en medräkning af arbetet
för återstående tid.

Årarp den 25/11 1921

Olof Nilsson

Älderman

Orderna borde utbetalas i följande ord-

Skriv endast på denna sida!

~~Mina~~
Måns Svensson Olgard Olof Sjögren
Måns Persson Ernst Nilsson Pär Nilsson
Hr. Svensson Jons Nilsson Hans Larsson
Nils Isak Nilsson Johan Larsson Nils Nilsson
Anders Bengtsson Jons Nilsson Per
Jönsson Sven Larsson som medtager
ordern till samlingsskillet.

ACC. N:R. **4309**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Småne* Upptecknat av: *August Sjöström*
 Härad: *Övefj* Adress: *Övefj*
 Socken: *N. Småneby* Berättat av: *x*
BY : *N. Småneby* Född år *1931* i
 Uppteckningsår: *1931*

Uppteckningen rör *Börsälagen i N. Småneby by.*
Sid. 1-2 *Uppgifter lämnade af Nils*
Wibben, född i byn år 1858.
" 2 *Handlingar i bys läsa.*
" 3 *Bys läsa.*

55a

Äldermans byttes var den 1 maj, då
det var gille hos den afstörnde. Man
samlades vid 2-tiden på eftermiddagen,
drack kaffegår, gjorde upp ränsarna-
perna och drack toddy. Vid målti-
den försköts alltid rikligt med bränn-
vin, och maten bestod alltid af den-
na börr och fläsk och brödsaker.

Äldermannsbygderna gick efter mun-
nen, och alla årtar skulle besöka
den, äfron ärtar och äldringar.

Äldermannens hade ingen vänt-
ning för sitt arbete.

Man slutade upp med att ha
äldermann för 36 år sedan.

Byn har ingen gemensam
mark eller kyrka men har haft gem-

Försvor.

Vid sammankomning hvar
åldermannen i en tur - en lång,
rattt ropparhet - som är förbrunt
med och återkomma uppräknade hvar
order - byorder - som givt från
man till man.

Förberedskap, skjut- och ligg-
skjutna mörda.

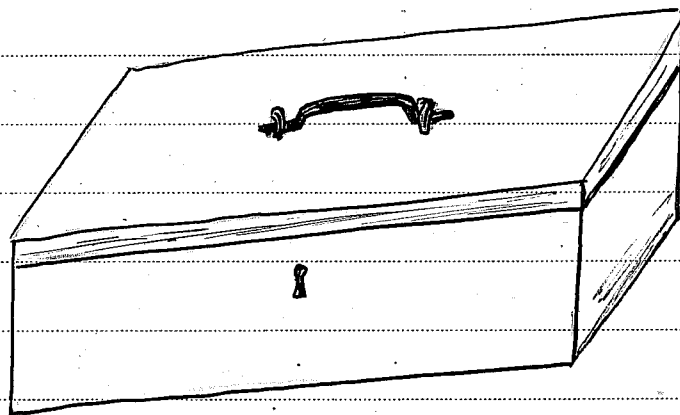
I dessa skottar förvaras bys
lida i hvilken endast en jent
huvudlingar som röra byalaget för-
varas. Enligt en af dessa huvudling-
ar från år 1863 skedd åldermanns-
möte öppna då den 1 maj.

4309

57
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Någon Skräpninge bys låda af järn, med
 svärade tvärn, fjättror, lås, grö-
 målade, enbrel. Botten och locket förses
 med träubbar. Huvudtag i lacker.
 Längd 58 cm; Bredd 29.5 cm; Höjd 21 cm.
 På locket står: "Skräpninge Bys lå-
 da 1868"

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Pengs Laga Råd
Härad: Oscar Adress: Öved
Socken: Torshälla Berättat av: X
BY: Griminge Född år 1934 i
Uppteckningsår: 1934

Uppteckningen rör Byggnader i Griminge by.
Sid. 1 Uppgifter tillkommande af M. A.
Bröderna Persson, Per Stålmans-
son, Nilsen, Johan Nilsson.
" 2 Handlingar i bys läda.
" 3 Besked för förning af hushåll.
" 4 Bys läda.

58a.

4309

58
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

För emsring har de redan skickade men-
nys med att ha åldersnär. Ålder-
mansnämnden var den 1 maj, och då
gjorde den tillräckande en gille.

Åldersnämnden gick emsring
öppn munnstodning och innehades
af alla årtarna, öppen af vänner och
äldringar.

För samlingarna uphöllade
åldersnämnden vider, som bepröjades
från gård till gård men i senare
tid användes telefon.

Samlingar hade man för
på en backe vid kommunhuset nr 1.
Dessa backe var helt omgäfvad af
träsmär.

På låga stömnas var boudes

4309

Äprens. Den innehåller ett litet an-
 tal handlingar från den af-
 räktningsrättens räkenskaper. I denna
 lilla församling äro vi bundna för
 församling af kyrkan (Se sid 3!)

59

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2

4309

I trymninge besj lada två stycken
väjda. Band, tvirgata till färgen
och i ändarna försedda med snar-
sar. Med dessa band var man
libbrivare till papper. De är c:a
tre m. långa och 2:5 dm breda.

60

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

4309

Tryckninge byr låda är en enkel furu-
låda med fjädrar. Den är relativt
ny, bepröfd, försedd rindade, försedd
med lås och på locket ett gammalt
modernt handtag. Botten är fäst
med järnspejls. Lådan är försedd
rundade.

61

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

ACC. N:R 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Värmland Upptecknat av: Per Olof Bergström
Härad: Örebro Adress: Örebro
Socken: Torsåkers Berättat av: Per Olof Bergström
BY: Vindshög Född år 1884 i Vindshög
Uppteckningsår: 1931

Uppteckningen rör Byggnader i Vindshög by.

62a

Dagen för äldermannsbytte brände min
meddelare icke till. Han slutade uppa
med att ha äldermann för mera än
femtio år sedan. Han hade gillat oss öfver-
mått. Äldermannsbytet gick omkring från
den ene till den andre.

Vårren väntning hade äldermannen
icke.

Byn är för förpassade gemensamt
att gräsa.

En lång rad förpassade har sam-
mit, och min meddelares fader tal-
de om, att det också fanns en
bys lilla med handlingar.

Min meddelares mors mor
hade berättat att äldermannen hade
en bys och, lång.

ACC. N:R. 4309

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Per Larsson

Härad: Öneby

Adress: Öneby

Socken: Ö. Karaby

Berättat av: Per Larsson

BY : Högestorp 1934

Född år

1854 i Högestorp

Uppteckningsår:

63a

Uppteckningen rör

Byggnader i Högestorps by.

För omkring tjugo år sedan slutade
man upp med att ha ridemän.

Ridemannskapet skedde den 1 maj, då
man samledes hos den öppnade ri-
dermannen, som bjöd på en enkel
middag och sprit. Sedan gick man
till den tillhållande, som bjöd på
bröd, och gästvar.

Ridemannskapet gick på nummer.

På den hade för en allmänning som
1872 räddes till skilsmässa.

Samlingar hölls i skolor, och till
dessa samlingar hörde ridemannen
för i världen i en rak längd. Berättelser
hurillken f. ö. användes vissa gånger vid
en bevakning år 1864. Senare uphöllade
ridemannen rider — de st. rider by

det gamla St. N. redovisar. Min rager-
manns fader hade berättat, att den
som kom förrest till samlingen fick
bita med brännvin.

Vid äldreavgiften den 1 maj fick
varje medlem äta till byn inköpt
bröde och en kanna brännvin.

Byn var en församling liksom
byn låga som var under 50 cm lång
försedd med skjutstreck, och gränsvä-
lad. I lädan förvarades en del gamla
handlingar, äfven de församlingens.

Förreklubbarna öppnade men det
gamla i byn ända fram till 1870 unge-
fär en skjutstrecka — den var c:a
en half m. lång och ungefär två
tum bred.